

RUSYA AKDENİZ'E YERLEŞMENİN PEŞİNDE (2)

Ata ATUN

Prof. Dr.

Blog No: 27
03.07.2013

Rusya, Akdeniz'e yönelik askeri varlığını arttırma girişiminin ilk adımını, Ermenistan'daki askeri üslerini modernize ederek ve güncel gereksinimlere karşılık verebilecek düzeye getirerek atmak kararı aldı. Ermenistan'ın kuzey tarafında ve Türkiye sınırı yakınındaki Gyumri 102. Askeri Üssü ile ABD'nin Adana'daki İncirlik Üssü'nün eşiti olan Yerevan şehrindeki Erebuni hava üssündeki modernizasyon ve günün koşullarına göre güncelleme bu sene başlıyor.

Rusya içinde bulunduğumuz yıl, Gyumri Askeri üssündeki anlaşmalı personel sayısını 2 katına çıkarırken görevli personel sayısını da 5 bin'de tuttu. Sadece düzenli-devamlı görevli sayısının 5 bin olması bile üssün büyüklüğü hakkında yeteri kadar bilgi vermektedir. Gyumri Askeri Üssü'nün kiralama dönemi 2044 yılına kadar uzatıldı ve bu üs SSCB dağıldıktan sonra bağımsızlıklarını ilan eden devletlerden oluşan Sovyet Ortak Refah ülkelerinin hava savunma sisteminin önemli bir parçası haline geldi. Şu anda S-300 Karadan havaya (SAM) füzelerinin ana merkezi ve Mikoyan MİG 29 savaş uçaklarının da ana hava üssü konumundadır. Eski SSCB devlerinden Ermenistan, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya ve Tacikistan'ın kendi aralarında oluşturduğu, İngilizce olarak "Collective Security Treaty Organization (CSTO)" olarak tanımlanan "Ortak Güvenlik Anlaşması Örgütü - (OGAÖ)", söz konusu devletler arasındaki askeri dayanışma ve işbirliği kuruluşudur. "Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için" düşüncesini ilke edinmiştir.

Son yapılan toplantıda OGAÖ'nün faaliyet alanı genişletildi ve "Özel Harekat Askeri Gücü" ile üye devletlerin hükümranlığı ile toprak bütünlüğünü savunacak "Ortak Hava Kuvvetleri"nin oluşturulması kararı alındı. Rusya'nın yanında İran da Ermenistan'a ekonomik ve politik olarak büyük bir destek veriyor. İran, Ermenistan'a kendisinden aldığı gıda ve petrolün ödenmesi konusunda sınırsız kredi olanağı tanımaya başladı. Amacı

ABD'nin kendisine uyguladığı ambargoyu, ABD'de çok etkili olan Ermeni lobisi kanalı ile kırmak. Diğer taraftan İran, ABD'nin ekonomik ambargosunu Rusya ve Çin ile kurduğu yakın ve derin ilişkilerle de kırmanın peşinde. Tekrardan iki kutuplu hale dönüşmeye başlayan dünya politikası içinde Rusya'nın yanında yer almayı tercih eden İran, Rusya'nın yardım ve desteği ile de ABD'nin uygulattığı ekonomik ambargoyu kırmayı hedefliyor. Bu ekonomik ambargoyu kıramazsa iflas edeceğini veya da onursuzca yerlerde sürüneceğini çok iyi biliyor.

Rusya, Akdeniz'e yönelik askeri varlığını arttırma girişiminin ikinci adımını da askerî işbirliğini genişletmek için Kıbrıs Rum kesimiyle görüşmelere başlamakla attı. Rusya'nın hedefi Rumlara verdikleri krediler karşılığında askerî işbirliğini güçlendirmek ve bir şekilde Doğu Akdeniz'e yerleşmek. Kıbrıs Rum tarafının içinde bulunduğu ekonomik ve politik sıkıntı dolayısı ile sonbahar da bu görüşmeler bitebilir ve ortak bir anlaşmaya imza atılabilir. Eğer bu imzalaşma gerçekleşebilirse Rusya 20 yıl sonra tekrar bir Avrupa Birliği ülkesinde askerî varlığa sahip olacak, tabii Brüksel izin verirse. Ruslar Rumlardan açıkça bir deniz üssü istiyorlar. Beşar Esad'a ne kadar da askeri, mali ve ekonomik destek verseler de Esad'ın bu başkaldırı sonrasında gideceğini ve yerine gelecek olanların da kendilerini Tartus'tan atacağını biliyorlar. Bu nedenle de gözleri Kıbrıs adasında. Mayıs ayında Moskova isimli kruvazör Limasol limanına yanaşırken Haziran ayında da üç Rus savaş gemisi, Limasol limanına iaşe ve yakıt alımı gerekçesi ile yanaştı ve rıhtıma bağlandı. Bu gelişmedeki ilginç olan taraf Moskova kruvazörünün Rusya'nın Karadeniz donanmasının sancak gemisi olması. Suriye'de ise Esad yanlısı güçler ile Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) arasındaki çarpışmaların daha da şiddetleneceği, ABD'nin ÖSO'ya yaptığı yardımlar arttıkça, Rusya-Çin-İran bloğunun da Esad yanlılarına yapacakları yardımların artacağını söylemek hiçte yanlış olmayacak. Rusya'nın kendini tekrar bir süper güç olarak kabul ettirmek çabasında içinde ve Doğu Akdeniz'e yerleşmek niyetinde olduğu, buna ilaveten de Suriye halkının Esad ailesinin iktidar hırsını çok pahalıya ödeyeceği, binlerce yıllık tarihin yok olacağı, bölgenin insan hırsı nedeniyle içine düştüğü bu felaketin açtığı yaralardan uzun yıllar kurtulamayacağı kesin...

Ata ATUN

e-mail: ata@kk.tc h

http://www.twitter.com/ataatun http://www.ataatun.com

About the author:

-

To cite this article: Ata ATUN. 2026. "RUSYA AKDENİZ'E YERLEŞMENİN PEŞİNDE (2) ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2013 / 27. July 03. Accessed October 31, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/Blog/RUSYA-AKDENIZ-E-YERLESMENIN-PESINDE-2

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır